Specustawa Covidowa – Istotne zmiany dotyczące ustawy o finansach publicznych cz. 1

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: wtorek, 31, marzec 2020 09:38
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 2484

W przyjętej 28 marca br. przez Sejm nowelizacji specustawy Covidowej szereg zmian dotyczy stosowania przepisów ustawy o finansach publicznych. W tej części omówimy poszerzenie uprawnień w zakresie polityki budżetowej organów wykonawczych JST.

W art. 15zn specustawy przewidziano poszerzenie kompetencji organów wykonawczych JST jak to określono w ustawie „w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19". Abstrahując w tym momencie od nieprecyzyjnego sformułowania, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu oraz zarząd województwa mogą:

1. Dokonać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym dokonać przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej;

2. Dokonać czynności, o których mowa w art. 258 ust. 1 pkt 2–4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Art. 258 ust 1 pkt 2-4 pozwala na udzielenie zarządowi przez organ stanowiący upoważnienia do:
   - przekazania uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego;
   - przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy;
   - dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków związanych ze:
     a) zmianą kwot lub uzyskaniem płatności przekazywanych z budżetu środków europejskich, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
     b) zmianami w realizacji przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
     c) zwrotem płatności otrzymanych z budżetu środków europejskich.

   Zapis w specustawie oznacza, że do wykonania powyższych czynności zarząd nie potrzebuje upoważnienia organu stanowiącego.

3. Dokonać zmian w wieloletniej prognozie finansowej oraz w planie wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez jednostkę, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu tej jednostki;

4. Dokonać zmiany przeznaczenia rezerwy celowej utworzonej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego bez uzyskania opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego tej jednostki. Przepisu art. 259 ust. 3 o finansach publicznych nie stosuje się, co oznacza, że wydatki przenoszone z rezerwy ogólnej będą mogły zwiększać planowane wydatki na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy;

5. Tworzyć nową rezerwę celową bez uzyskania opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego tej jednostki, przenosząc do niej zablokowane kwoty wydatków na podstawie art. 260 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Nie stosuje się przepisów wspomnianego wcześniej art. 259 ust. 3 oraz art. 260 ust. 4, co oznacza, że rezerwa celowa będzie mogła być przeznaczana na finansowanie wynagrodzeń i uposażeń;

Phoca PDF

6. Dokonać zmiany limitu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy o finansach publicznych, polegających na zwiększeniu limitu zobowiązań pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

Realizacja zadań publicznych w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii – nowe uprawnienia organów wykonawczych JST

W art. 15zo specustawy w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i związanego z tym ryzyka istotnego naruszenia terminów i warunków realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu lub zarząd województwa może dokonać zmian i czynności, o których mowa w art. 15zn pkt 1 i 2 (patrz wyżej).

Ponieważ w ustawie wyraźnie rozróżniono czynności jakie organ wykonawczy może wykonać w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 a jakie można wykonać w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i związanego z tym ryzyka istotnego naruszenia terminów i warunków realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego, w mojej ocenie wyjątkowo ostrożnie należy podchodzić do korzystania z możliwości jakie daje art. 15zn specustawy i ograniczyć je do sytuacji, w których istnieje rzeczywisty związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 a działaniem podejmowanym przez organ wykonawczy.

Uwaga. Artykuł opracowany na podstawie ustawy z 28 marca br., przed rozpatrzeniem poprawek Senatu.

Phoca PDF